

str. 2

**POSILNENIE PODNIKOV S VYUŽITÍM
EURÓPSKEHO FONDU**

ZNÍŽENIE EMISIE SKLENÍKOVÝCH PLYNOV A
ZNEČISTENIE POCHÁDZAJÚCE Z DOPRAVY EÚ

str. 4

NOVÝ EURÓPSKY BAUHAUS
KOMISIA OTVÁRA FÁZU KONCIPOVANIA

EUROSPRAVODAJ

Elektronický mesačník centra Europe Direct Poprad | Január 2021

2021 JE EURÓPSKYM ROKOM ŽELEZNÍC

ZNÍŽENIE EMISIE SKLENÍKOVÝCH PLYNOV A ZNEČISTENIE POCHÁDZAJÚCICH Z DOPRAVY EÚ

Piatok 1. januára 2021 začal Európsky rok železníc. Táto iniciatíva Európskej komisie vyzdvihne výhody železničnej dopravy ako udržateľného, inteligentného a bezpečného spôsobu dopravy. V priebehu roka 2021 sa železnica stane stredobodom pozornosti celého kontinentu s cieľom podporiť využívanie železničnej dopravy občanmi aj podnikmi. V EÚ je železničná doprava zodpovedná za menej ako 0,5 % emisií skleníkových plynov súvisiacich s dopravou. Z toho vyplýva, že je jednou z najudržateľnejších foriem osobnej a nákladnej dopravy. Okrem iných výhod je železničná doprava mimoriadne bezpečná a spája ľudí a podniky v celej EÚ prostredníctvom transeurópskej dopravnej siete (TEN-T). Napriek týmto výhodám len asi 7 % cestujúcich a 11 % tovaru cestuje po železnici. Európsky rok železníc vytvorí impulz, ktorý pomôže zvýšiť podiel železničnej dopravy na osobnej a nákladnej doprave. Tým sa výrazne znížia emisie skleníkových plynov a znečistenie pochádzajúce z dopravy EÚ, čím sa výrazne prispeje k úsiliu EÚ dosiahnuť ciele európskej zelenej dohody, teda dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu.

VAKCÍNA COVID-19

KOMISIA NAVRHUJE ZAKÚPIŤ ĎALŠÍCH 300 MILIÓNOV DÁVOK OČKOVACEJ LÁTKY BIONTECH-PFIZER

Európska komisia navrhla členským štátom EÚ nákup ďalších 200 miliónov dávok vakcíny proti ochoreniu COVID-19 vyrábanej spoločnosťami BioNTech a Pfizer s možnosťou získať ešte ďalších 100 miliónov dávok. Európskej únii by to umožnilo nakúpiť až 600 miliónov dávok tejto vakcíny, ktorá sa už používa v celej EÚ. Tieto ďalšie dávky budú dodané začiatkom druhého štvrtroka 2021. EÚ získala široké portfólio vakcín s rôznymi

technológiami. Pre Európu a jej susedov zabezpečila až 2,3 miliardy dávok najslubnejších potenciálnych vakcín. Okrem vakcíny od BioNTech-Pfizer bola 6. januára 2021 schválená druhá vakcína, ktorú vyrába spoločnosť Moderna. Očakáva sa, že čoskoro budú schválené ďalšie vakcíny. Toto portfólio vakcín by Európskej únii umožnilo nielen pokryť potreby všetkých svojich obyvateľov, ale aj dodať vakcíny susedným krajinám.

KOMISIA UZATVÁRA PRÍPRAVNÉ ROZHOVORY SO SPOLOČNOSŤOU VALNEVA NA ZÍSKANIE POTENCIÁLNEJ NOVEJ VAKCÍNY

Európska komisia ukončila prípravné rozhovory s farmaceutickou spoločnosťou Valneva s cieľom nakúpiť jej potenciálnu vakcínu proti ochoreniu COVID-19. Plánovaná zmluva so spoločnosťou Valneva by všetkým členským štátom EÚ umožnila nakúpiť spolu 30 miliónov dávok s možnosťou následného nákupu až do 30 miliónov ďalších. Komisia s podporou členských štátov EÚ sa rozhodla podporiť túto vakcínu na základe dôkladného vedeckého posúdenia, použitej technológie, skúseností firmy s vývojom vakcín a jej výrobných kapacít schopnej zaistiť dodávky pre všetky členské štáty EÚ. Týmto diverzifikovaným portfóliom vakcín sa zabezpečí, aby bola Európa dobre pripravená na očkovanie, len čo sa preukáže, že vakcíny sú bezpečné a účinné

tak, ako v prípade vakcín od spoločností BioNTech/Pfizer a Moderna, ktoré boli v EÚ nedávno povolené. Členské štáty môžu vakcíny darovať krajinám s nižšími a strednými príjmami alebo ju distribuovať do ďalších európskych krajín.

PODPORA EÚ PRE SPOLUPRÁCU REGIÓNOV NA INOAZVATÍVNYCH PILOTNÝCH PROJEKTOCH

Komisia oznámila víťazov novej iniciatívy financovanej z prostriedkov EÚ, ktorá podporuje medziregionálne partnerstvá v štyroch oblastiach: inovatívne riešenia súvisiace s koronavírusom, obehové hospodárstvo v oblasti zdravia, udržateľný a digitálny cestovný ruch a vodíkové

technológie v regiónoch s vysokými emisiami uhlíka. Cieľom tejto novej pilotnej akcie je mobilizovať regionálnych a celoštátnych aktérov v oblasti inovácií a pomôcť tak riešiť dôsledky koronavírusu. Iniciatíva pomáha rozširovať projekty v nových prioritných oblastiach, ako

je zdravotníctvo, cestovný ruch alebo vodík.

V nadväznosti na výzvu Komisie na vyjadrenie záujmu vyhlásenú v júli 2020 boli vybrané štyri medziregionálne partnerstvá. V každom z nich preberá vedúcu úlohu jeden alebo viaceré koordinačné regióny:

- V záujme vývoja inovatívnych riešení založených na vodíkových technológiách v regiónoch s vysokými emisiami uhlíka so širokým geografickým pokrytím zlučia dve partnerstvá: partnerstvo European Hydrogen Valleys, ktoré združuje 12 regiónov pod vedením Aragónska (ES), regiónu Auvergne Rhône Alpes (FR), Normandie (FR) a Severného Holandska (NL) a partnerstvo pod vedením Košického kraja (SK) so štyrmi ďalšími regiónmi.

- Baskicko (ES) sa spolu s tromi regiónmi zameria na podporu vznikajúceho priemyselného odvetvia zameraného na predpovedanie vývoja pandémie koronavírusu a jej prevenciu.

- Dôraz na obehové hospodárstvo v oblasti zdravia zasa bude klásť partnerstvo RegioTex zamerané na textilné inovácie, ktoré zahŕňa 16 regiónov pod vedením Severného Portugalska (PT).

- Udržateľný a digitálny cestovný ruch je ústrednou témou partnerstva, ktoré koordinuje sieť medzinárodnej spolupráce zameraná na technológie, vedu a kultúrne dedičstvo s názvom Time Machine Organisation a ktoré zahŕňa päť regiónov a Cyprus pod vedením Durínska (DE).

Tieto partnerstvá budú využívať pomoc odborníkov Komisie, ktorí im okrem iného budú radiť, ako čo najlepšie kombinovať finančné prostriedky EÚ na financovanie projektov. Okrem tejto praktickej podpory Komisie môže každé partnerstvo využiť externé poradenské služby až do výšky 100 000 eur na činnosti rozširovania a komercializácie. Peniaze budú pochádzať z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR). Práca na partnerstvách sa začne už v tomto mesiaci a bude trvať jeden rok. Tento pilotný projekt má ešte viac stimulovať medziregionálnu spoluprácu a ponúka možnosť, aby sa počnúc rokom 2021 partnerstvá uchádzali o podporu v rámci nových programov a nástroja s názvom Medziregionálne inovačné investície.

POSILNENIE PODNIKOV S VYUŽITÍM EURÓPSKEHO FONDU

ZNÍŽENIE EMISIE SKLENÍKOVÝCH PLYNOV A ZNEČISTENIE POCHÁDZAJÚCE Z DOPRAVY EÚ

Ideas Powered for Business SME Fund je grantový program v hodnote 20 miliónov EUR vytvorený na pomoc európskym malým a stredným podnikom (MSP) v súvislosti s prístupom k právam v oblasti duševného vlastníctva.

Program je určený pre podniky, ktoré chcú rozvíjať stratégie v oblasti duševného vlastníctva a

chrániť svoje práva v tejto oblasti na vnútroštátnej, regionálnej alebo únijnej úrovni. Vztahuje sa na služby včasnej diagnostiky v oblasti duševného vlastníctva (IP scan) a prihlášky ochranných známok a/alebo dizajnov. Program podporuje Európska komisia a Úrad EÚ pre duševné vlastníctvo (EUIPO).

KOMISIA SCHVÁLILA SLOVENSKÚ SCHÉMU POMOCI VO VÝŠKE 8 MILIÓNOV EUR NA PODPORU PROFESIONÁLNYCH ŠPORTOVÝCH KLUBOV

Európska komisia schválila slovenskú schému vo výške 8 miliónov eur na podporu športových klubov, ktoré sa zúčastňujú na profesionálnych ligach v súvislosti s obmedzeniami spôsobenými pandémiou koronavírusu. Schéma bola schválená na základe dočasného rámca štátnej pomoci a bude mať podobu priamych grantov pre spoločnosti, ktoré zaznamenali

výrazný pokles príjmov v dôsledku pandémie. Cieľom schémy je riešiť potreby príjemcov v oblasti likvidity a pomôcť im pokračovať v činnosti počas epidémie aj po nej. Podpora bude poskytnutá najneskôr do 30. júna 2021 a neprekročí 800.000 eur na spoločnosť. Komisia dospela k záveru, že opatrenia sú potrebné, vhodné a primerané na nápravu

vážnej poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu a že slovenská schéma je v súlade s podmienkami stanovenými v dočasnom rámci. Verzia rozhodnutia, ktorá nemá dôverný charakter, bude zverejnená pod číslom SA.60212 v registri štátnej pomoci na webovej stránke Komisie venovanej hospodárskej súťaži.

NOVÝ EURÓPSKY BAUHAUS

KOMISIA OTVÁRA FÁZU KONCIPOVANIA

Európska komisia otvorila fázu koncipovania iniciatívy Nový európsky Bauhaus. Nový európsky Bauhaus je environmentálny, hospodársky a kultúrny projekt s cieľom kombinovať dizajn, udržateľnosť, prístupnosť, finančnú dostupnosť a investície v snahe pomôcť realizovať európsku zelenú dohodu. Jeho kľúčové hodnoty sú teda udržateľnosť, estetika a inkluzivnosť. Cieľom tejto fázy je zapojiť zainteresované strany, aby koncepciu formovali spoločne a preskúmali nápady, určili najpálčivejšie potreby a výzvy a vytvorili medzi sebou pevné prepojenia. Jej súčasťou je aj prvý ročník ceny nového európskeho Bauhausu, ktorý Komisia vyhlási na jar tohto roku. a jeseň tohto roku sa v rámci

prvej fázy uverejnia výzvy na predkladanie návrhov v snahe uviesť do života nápady nového európskeho Bauhausu na minimálne piatich miestach v členských štátoch EÚ, a to pomocou finančných prostriedkov EÚ na vnútroštátnej i regionálnej úrovni. Všetci zainteresovaní sa môžu na dnes spustenej špeciálnej webovej stránke podeliť o príklady inšpiratívnych úspechov nového európskeho Bauhausu, o svoje nápady, ako ho formovať a ako by sa mal vyvíjať, ako aj o svoje obavy a problémy, ktorým čelia. V ďalšej fáze iniciatívy („fáza realizácie“) sa zavedie päť pilotných projektov zameraných na spoločné koncipovanie nových riešení, ktoré budú nielen udržateľné a inkluzívne, ale takisto budú mať štyl. Cieľom tretej fázy

(„šírenie“) je prostredníctvom nových projektov, vytvárania sietí a výmeny poznatkov v Európe i mimo nej šíriť nápady a koncepcie, ktoré sú podstatou nového európskeho Bauhausu.

EUROSPRAVODAJ – Elektronický mesačník Informačného centra Europe Direct Poprad.

Vydavateľ: Informačné centrum Europe Direct Poprad. Adresa: Hviezdoslavova 24, 058 01 Poprad.

Texty článkov: Európska únia, EURACTIV. Spolufinancované z rozpočtu EÚ.

Pre použitie obrázka uvedeného v tomto dokumente je potrebné kontaktovať autora obrázka.

© EDIC Poprad, EÚ, 2021

Ďakujeme Vám za čas, ktorý Ste venovali čítaniu Eurospravodaja, veríme, že Vás zaujal.

Vaše pripomienky, návrhy a otázky uvítame na europedirect@europedirectpp.eu.